

Patrimoni Artístic: Vies d'Estudi i Tècniques d'Anàlisi

2014/2015

Codi: 43006

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313768 Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	OB	0	1

Professor de contacte

Nom: Montserrat Claveria Nadal

Correu electrònic: Montserrat.Claveria@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Félix Ibáñez Fanes

Rafael Cornudella Carré

Eduardo Carrero Santamaria

Equip docent extern a la UAB

Avital Heyman

Prerequisits

Cap.

Objectius

El programa del Mòdul 1 té un caràcter investigador i constitueix el primer pilar del curs pel que fa a la iniciació a la recerca. El mòdul s'articula a l'entorn de 4 seminaris centrats en un tema d'estudi. L'objectiu dels seminaris consisteix a acostar l'estudiant al procés de "fabricació" de la recerca en matèria artística; s'examinen les seves fases, metodologies, fonts i tècniques, així com la diversitat de punts de vista que entren en joc o cal tenir en compte en un procés d'investigació.

Competències

- Avaluar d'una manera realista i honesta el grau de rigor del treball propi.
- Conèixer i comprendre els sistemes d'anàlisi propis i aliens de la investigació del patrimoni artístic, la teoria i la història de l'art.
- Definir, projectar, planificar i elaborar un treball d'investigació de l'àmbit de la història de l'art i del patrimoni artístic, crític, amb aportacions originals i seguint els paràmetres científics actuals.
- Discriminar entre investigació rellevant i divulgació cultural.
- Organitzar el temps i els recursos propis en el desenvolupament de projectes d'investigació: establir objectius, temporització i compromisos d'actuació.

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, encara que sigui incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Reconstruir i analitzar críticament les posicions dels principals investigadors actuals del patrimoni artístic, utilitzant les categories i el lèxic que els caracteritzen.
- Sintetitzar i integrar de manera sistemàtica els principals elements d'informació significativa per a l'activitat investigadora i professional.
- Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluat d'una manera realista i honesta el grau de rigor del treball propi.
2. Conèixer disciplines, així com mètodes i tècniques d'anàlisi per a la interpretació del patrimoni artístic, com ara la paleografia, l'epigrafia, l'arqueometria i les diferents anàlisis usades pel restaurador.
3. Conèixer els tipus d'argumentació i les maneres de presentar els resultats d'altres investigadors de manera que siguin útils per a l'enfocament i desenvolupament de la investigació pròpia.
4. Discriminar entre investigació rellevant i divulgació cultural.
5. Distingir mètodes d'anàlisi practicats per l'historiador de l'art per a l'estudi i la interpretació del patrimoni artístic, com ara el formal, l'estilístic, l'iconogràfic i el comparatiu.
6. Dur a terme un projecte de treball d'investigació de manera ben argumentada i planificada.
7. Identificar les principals metodologies pròpies i alienes necessàries per desenvolupar un treball d'investigació.
8. Interpretar les obres d'art d'una manera integral.
9. Organitzar el temps i els recursos propis en el desenvolupament de projectes d'investigació: establir objectius, temporització i compromisos d'actuació.
10. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, encara que sigui incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
11. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
12. Sintetitzar i integrar de manera sistemàtica els principals elements d'informació significativa per a l'activitat investigadora i professional.
13. Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Continguts

Programa:

Sessió de benvinguda i d'introducció als estudis de Màster.

Pautes i consells per realitzar el treball de fi de Màster.

Professores: Montserrat Claveria i Núria Llorens

Seminari 1:

L'art de Barcino. Vies i aplicacions de la recerca

Professora: Montserrat Claveria

Patrimoni Artístic: Vies d'Estudi i Tècniques d'Anàlisi 2014 - 2015

Sessió 1: Barcino. Arqueologia, topografia i problemes d'interpretació.

Sessió 2: Visita a la Barcelona romana.

Sessió 3: El Museu d'Arqueologia de Catalunya. Els vestigis fora del seu context.

Sessió 4: Les peces del Museu d'Arqueologia de Catalunya i la seva recerca.

Seminari 2

La topografia cristiana a la ciutat de Barcelona en temps del romànic i el gòtic (segles XI-XIII)

Professor: Eduardo Carrero (UAB)

Sessió 1: La topografia cristiana com a marc d'estudi de l'urbanisme i els seus problemes d'interpretació en l'actualitat.

Sessió 2: El barri gòtic i l'articulació de l'espai parroquial i monàstic fins al segle XIII.

Sessió 3: La gran Barcelona dels segles XIV i XV. Nous ordres monàstics i establiments assistencials.

Sessió 4: Visita al barri gòtic (la Catedral de Barcelona i el seu entorn, el Palau reial, la capella de Santa Àgata i el Born.)

Sessió 5: Visita a la Barcelona monàstica.

Seminari 3

El monestir de Pedralbes del segle XIV al segle XVI: l'estudi del monument i dels seus bens artístics mobles

Professor: Rafael Cornudella (UAB)

Sessió 1: La construcció del complex monàstic: breu introducció a les certeses i incerteses. El monument funerari d'Elisenda de Montcada i l'escultura del segle XIV .

Sessió 2: Pintura mural del segle XIV. El Mestre italià de Pedralbes i la qüestió Ferrer Bassa.

Sessió 3: Primera visita al monestir.

Sessió 4: La pintura sobre taula dels segles XIV i XV: noves perspectives sobre un patrimoni entre la desaparició i la dispersió, dels Serra a Bernat Martorell.

Sessió 5: La pintura i l'escultura del segle XVI: el fenomen de la importació i la producció local: fortuna crítica i aportacions recents.

Sessió 6: Segona visita al monestir: l'exposició "Tresors del Monestir" i la posada en valor d'un patrimoni històric.

Seminari 4

Picasso. El collage abans del collage

Professor: Fèlix Fanés (UAB)

Sessió 1: Es presentarà el dibuix de Picasso i els problemes teòrics que planteja. La noció de collage. Picasso i la invenció del collage cubista (1912). Un collage ja el 1899?

Sessió 2: Anàlisi dels components de l'obra: el dibuix, per una banda, i la peça encolada, per una altra. El rerefons visual de Barcelona al canvi de segle. Revistes il·lustrades, postals, publicitat. Picasso i les arts gràfiques.

Sessió 3: Com s'organitza l'exposició a partir de la recerca. Condicionants interns i externs. El recorregut com a mirall del procés de recerca i alhora com a transmissió a un públic ampli dels coneixements adquirits. El paper del catàleg.

Conferència

Avital Heyman (Israel Museum, Jerusalem), Topografía sagrada y peregrinación en la Jerusalén de la época cruzada (divendres 14 novembre).

Metodologia

Classes expositives, conferències i visites a conjunts artístics. Es valorarà la participació dels estudiants a classe.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències i visites a conjunts artístics.	16	0,64	3, 8, 10, 11, 13

Avaluació

Assistència i participació activa als seminaris 30 %

Presentació escrita del projecte del treball de fi de màster 70 %

La professora Montserrat Claveria farà una Sessió de seguiment del projecte del treball de fi de Màster.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa als seminaris	30 %	279	11,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Presentació escrita del projecte del treball de fi de màster	70 %	5	0,2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Els professors oferiran i comentaran a classe la bibliografia corresponent al seu tema del programa.